Ч. 26. (9.857) Львів, середа 4. жовтня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік XL.

ДІЛО

Виходить щоденно рано.

РЕДАКЦІЯ И АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов. — Конто почт. щад. 143.322. — Адреса тел.: „Діло—Львів". — Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. — Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА Місячно в краю 2500 Мп. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Німеччині 3000 н. марок, Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон, Румунії 50 лей, Болгарії 50 левів, Австрії 3000 мп. Зміна адреси 100 мп.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

Ціна одного примірника 100 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО". Начальний редактор: ФЕДЬ ФЕДОРЦІВ.

ДЕНТИСТ
ЙОСИФ РАППАПОРТ
приймає
734 4—4
— — ВУЛ АКАДЕМІЧНА Ч. 10. — —

Львів, 3. жовтня 1922.

Галицькі відносини.

Польська преса зовсім не заперечує ані не ховає того, що галицькі відносини дійшли до краю. Що більше! Положення у Сх. Галичині характеризується досить вимовно і досадно словами: „Галичина на вулькані" і т. п. Колиж польській пресі виривається такий оклик, повний грози, коли зайвим являється промовчувати події, що стрясають загалом, то це значить, що справді положення у Сх. Галичині находиться у вельми критичній фазі.

Що саме діється?

Діються грізні речі. Горять панські будинки, згоряє і попеліє сьогорічний збір хліба, палять кольоністів, стріляють і убивають осібняків, що важаться йти проти загальних інтересів підміновують будинки польської поліції і польських адміністраційних урядів. З другого боку бачимо прояви вандальського „реванжу", довершувані на будинках українських культурних інституцій. Такий стан є грубо ненормальний і — розуміється — ніхто не може його похвалювати. Колиб хто втішався цими пожалування гідними подіями, то виявляв би дуже мало критицизму. Це дешева втіха, легкодушна радість. Не до втіхи, а до глибокої поважної задуми, до вдумчивої застанови приневолюють нас ці акти.

Покликані з публіцистичного й громадського обовязку реєструвати численні факти грубо ненормального положення у Сх. Галичині, уважаємо конечним звернути увагу на джерела, на безпосередні причини цеї величезної суматохи. Польська преса в своїй подиву гідній „простолінійности", в безмежній обмежености, в безвідповідальній, безжурній легкодушности звалює вину на заграничних „вархолів", або приписує ці вчинки большевицькій агітації. Чи так воно є в дійсности, — не знаємо. Здається нам одначе, що цей погляд польської преси не покривається з дійсністю, що він їй суперечить. Причини витвореного положення коріняться в самім ядрі галицьких відносин. Ненормальний стан, в якому пробуває Сх. Галичина вже четвертий рік, мусів зродити ненормальні акти. Придивляючись тому станови, розсліджуючи й оцінюючи його, ми мали нагоду нераз звертати на це увагу компетентних чинників і перестерігати їх перед перетягненням струни. На жаль, наші перестороги не мали ніякого успіху у виконавців влади. Навіть найгірший, найстрашніший засіб, яким користується влада, з часом втрачає яркі контури, перестає відділовувати. Це ми можемо ствердити власне в теперішньому часі. Всякі ліки з часом втрачають ділаючу силу. Втрачають її і адміністраційно-політичні „ліки". Багнетом, кулями, тюрмою і иншими подібними „ліками" занадто довго орудувано, щоби вони могли мати бажаний для орудника вплив, щоб могли викликати потрібне для орудника враження на тих, що не з власної волі стали предметом цього лікування.

Рух, який під теперішню пору з елементарною силою проявляється у Сх. Галичині, має політично-соціяльну закраску. Викликує його з одного боку насильне змагання польської влади довести до інкорпорації Сх. Галичини до польської держави. Особливо розписання виборів до варшавського сойму і сенату на території Сх. Галичини сильно зворушило народню масу. Тим більше, що маса є свідома безправности цього поступку польської влади. Не менше ворушить масу намагання октроювати для Сх. Галичини тзв. воєвідську автономію. Та це ще не все. Подібні політичні потягнення польської влади, потягнення, які заперечують постанови обовязуючих міжнародніх трактатів, проявляються не від нинішнього дня. Вони заістнували в хвилі, коли польська республіка надужила свого мандату з 25. червня 1919 і без згоди великих держав Антанти завела свою цивільну адміністрацію на території Сх. Галичини. Безпосереднім товчком цього руху є кольонізаційна політика польського уряду.

Мусимо постійно мати на приміті, що наша доба є добою здобування, а властиво передачі землі в руки селянських мас, в руки тих, що невідклично потребують земельного варстату. В цілій Середущій і Східній Европі селяне тим чи иншим способом приходять в посідання землі. Галицький селянин, що як жовнір боровся якраз за землю, що із зброєю в руках переходив величезні простори українських земель від Сяну до Дніпра або й до Дону, що був наочним свідком, а не рідко й учасником грандіозної переоцінки цінностей, що в значній мірі і в значнім числі переживав революцію на Великій Україні, — знає, що там селянство одержало землю. Знає також галицький селянин, що чехо-словацький уряд на Закарпатській Україні спішно переводить земельну реформу в користь місцевого українського населення. Будучи найбільш свідомим своїх прав і своїх змагань, будучи мешканцем недавнього українського Піємонту, перейшовши важку політичну школу, галицький селянин — після семилітньої, війни не тільки став повним політичним рабом у своїй Батьківщині, але й нуждарем під соціяльним оглядом. З острахом побачив він, що та земля, котру він обороняв цілими століттями, з котрої він вегетував, плодами котрої збогачував цілі покоління неробів, що та земля переходить в руки чужинців.

Сх. Галичина — цеж типова країна малоземельного й безземельного селянства. Поруч тонесеньких, як стяжечка, нивок, поруч безлічі меж простягаються тут безмежні лятифундії. Працюючи на панських ланах, зрошуючи їх своїм потом і кровю, український селянин голубив надію, що прешінь прийде час, коли та земля стане повноправним варстатом його праці. Та замісць цього українському селянинови прийшлося кріваво переживати найбільшу трагедію. Не тільки не заспокоєно його голоду землі, не тільки не дано йому єдиного варстату праці і життя, але цинічно висміяно всі селянські надії, всі сподівання, потоптано селянське право. На землю, що колись була власністю українських бояр, що за часів старої Річипосполитої перейшла насильно в польські руки, але котра ніколи не перестала бути моральною власністю українського народу, спроваджено чужинний елемент. Це справді великий удар. Одночасно селянству, особливо безземельному, зроблено ще одну велику кривду. Перед війною рільний зарібник працював на панських ланах за 8 або 9 тий сніп. Тепер поміщики, спираючись на помічну їм польську владу, розпочали безсоромний визиск селян зарібників, приневолюючи їх працювати найменше за 16 тий сніп. Бували випадки, що праця відбувалася навіть за 22-ий сніп.

З болем в серці побачив селянин, як круто повернулось його соціяльне положення. Права страйку він не має, як в Польщі, права організації теж, не має й змоги, ні форума, де можна би обстоювати свої права. Український селянин по 7-ми роках боротьби, знищений, ограблений зі свого майна, побачив себе ще й в крайнім визиску й ограбленим зі всіх надій.

До ферменту в Сх. Галичині багато причинилася виборча агітація всяких польських „людових" діячів в роді Брилів і їм подібних, звернена головним чином проти дворів.

Очевидно, таке поступовання польських дідичів і польської влади, мусіло бути небажаним дорадником. І тут теж слід шукати причин галицьких відносин, слід шукати посередніх і єдиних виновників руху.

„Tу rękę karaj, nie ślepy miecz!" — ось якою повинна бути відповідь на галицькі відносини. А та рука, що скоїла стільки лиха, не є українською рукою. На жаль, компетентним чинникам є далеко до всестороннього розуміння всіх проявів. Вони слухають безвідповідальної польської преси. На українські села йдуть карні військові експедиції, заповнюються тюрми, починають працювати наглі суди. Виборча акція підмінновує край, ворушаться якісь „обивательські стражі" і инші легалізовані істнуючою владою польські боєві організації, підкладається бомби під українські культурні інституції. Зближується доба belum omnium contra omnes.

І тому з сумом приходиться нам глядіти в будучину. Знищеній країні грозить розшаління домашньої війни і доведення краю до повної руїни. І тому так дуже потрібно, щоби промінь світла впав у темряву, щоби скінчилися ненормальні відносини, що витворюють ненормальні вчинки, щоби через вирішення правно державного становища Східної Галичини запанувало право.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. внл. кн. 40.000.

✝

Редакція „ДІЛА" з глибоким сумом сповіщає, що 16. вересня в м. Харкові упокоївся

ПРОФЕСОР

МИКОЛА СУМЦОВ

заслужений працьовник на полі української науки і культури, член Української Академії Наук у Київі, член Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові.

Редакцією одержана сумна звістка про смерть відомого українського ученого професора Миколи Сумцова.

В тяжких умовах большевицького лихоліття один за одним дочасно відходять з житьової арени наші заслужені працьовники, не залишаючи до останньої хвилі роботи, не кидаючи позиції.

Початок діяльности Миколи Сумцова звязано з тим періодом українського руху, коли українська ідея й українська робота лише жевріла, концентруючись в невеличких гуртках — з темним періодом 80—90 років — минулого століття.

Він належав до гуртка „Кіевськой Старины" й в цій часописі, тодішньому єдиному літературному виразникові українського руху, умістений ряд його цінних праць.

Все життя Покійного було звязане з Харковом, вірнійше з харківським університетом. Присвячуючи свої сили головним чином на-

Пр. 311/22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст артикулів уміщених в часописи „Діло" ч. 21. (9.852) з дня 27. вересня 1922. під наголовками: 1) „Галицькі відносини" заголовок артикулу першого. 2) „Вандалізм" в уступах а) між словами „законним припасам" і „без представлення", б) між словами „ніякого результату" і „Всупереч". 3) „Преса" в уступі між словами „українських землях" і „та збагнути" містить в собі єство ad 1 проступку з § 305 з. к. ad 2 проступку з § 300 з. к., ad 3 злочину з § 65а з. к. узнав доконану 26. вересня 1922 р. конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблищім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. грудня 1862 Д. п. д. № 6 ез 1863, а іменно засудження за переступство на грину до 400 Мп. — Львів, дня 27. вересня 1922. (Підпис нечиткий.)

уковій роботі. Покійний ніколи не цурався громадської діяльности. За тих часів треба одзначить його активну роботу в Харківському Товаристві Грамотности.

З часів української революції наукова і громадянська робота покійного здобула особливо інтенсивний характер. Він зрозумів завдання моменту й зайняв вирази національні позиції, на які спромоглись не всі діячі старшого моменту, погляди яких скристалізувались в переходовий період. За останні часи їм випущений ряд робіт українською мовою; він приймає енергійну участь в організації Української Академії Наук, в цілій українській громадській й політичній роботі. Є відомости, що останній час він, продовжуючи свою наукову роботу, дуже інтенсивно провадив також й українську політичну роботу, не зважаючи на всі небезпеки, які ми вона загрожувала при пануванню большевицького режіму.

16. вересня смерть перервала цю інтенсивну роботу, цю корисну діяльність.

Покійному не довелось дожити до тих часів, коли цїли й завдання його життя стануть реальною дійсністю. Він одійшов в найгірші часи чужоземної московської окупації в часи занепаду і розкладу культурного й наукового життя.

Хай земля буде пером заслуженому працьовникови на українській науковій й громадянській ниві!

Справа Східної Галичини на Союзі Народів.

Женева, дня 23. вересня 1922.

Сього року вдруге піднято галицьке питання перед Союзом Народів. Загальний зміст резолюції, ухваленої Збором Союза Народів, дня 22. с. м. відомий читачам з депеші і инших вісток про цю справу. Осягнений сим успіх тим більший, що згадана резолюція ухвалена по раз другий і до того на передодні виборів, які Польща бажала перевести в Східній Галичині. Таким чином після недавної дискусії про польське поведення на области Вильна — Польщу стрінула отся дальша невдача на сьогорічнім Зборі Союза Народів. Не даремно бельгійський делегат Hymans у своїй недавній промові, проголошеній на Зібранню з нагоди дебати над звітом генерального секретаріяту, назвав Польщу найліпшим клієнтом Союза Народів: ні одним із своїх членів Союз Народів не займається стільки, що Польщею. Слід при тім підчеркнути, що тут Поляки докладали всяких зусиль, щоби тим разом не допустити до видвигнення галицької справи в Женеві і навіть донесли були своїй пресі, що їм це повелося.

Внесення поставлене в галицькій справі головою канадійської делегації міністром Fieldingом дня 18. с. м. звучить:

„Збір Союза Народів поновляє бажання, висловлене другим Зібранням у йогож резолюції з 27. вересня 1921, щоби Рада Союза Народів звернула увагу головних союзних і заприязних держав на потребу означити в близькій будуччині правне становище Східної Галичини".

Се внесення було зголошене поза тим дневним порядком, куди воно належало, а саме поза дискусією над звітом генерального секретаріяту Союза Народів. Як відомо, ухвалена тут в галицькій справі резолюція з 27. вересня 1921. була переслана генеральним секретаріятом з доручення Ради Союза Народів правительствам головних союзних держав і у своїм звіті секретаріят подає се до відома сьогорічного Зібрання. В дебаті отже над тим звітом повинно було виринути питання: який успіх принесе згадана резолюція з 27. вересня минулого року. Поставлене після покінчення тої дискусії внесення канадійської делегації зустрілося з формальними трудноцами, бо реґулямін вимагає, щоби в таких випадках були доказані виїмкові обставини, які оправдували би допустимість внесення поза означеним денним порядком. Про цю допустимість рішає комісія ініціятиви, якої завданням означити денний порядок нарад. Отож тій комісії виказано аж надто достаточно, що такі виїмкові обставини істнують і так минулася отся трудність, після чого предложення канадійської делегації було передане політичній комісії, а саме її найближчому зібранню, визначеному на день 20. ц. м.

На порядку нарад Зібрання були окрім того ще справи двох инших країн, які досі остають під чужою неволею, а саме: Грузії і Вірменії. Після скінчення нарад над грузинським питанням одержав голос канадійський делегат Lapointe, щоби в заступстві свойого товариша вясувати зібраним суть і причини внесення, предложеного канадійською делегацією: воно домагається — виводив референт — швидкої розвязки галицького питання, необхідної для вдержання мира; обставини, які минулого року промовляли за прискоренням тої розвязки, нині вимагають того у ще більшій мірі; вкінці підкреслив промовець, що скорого рішення домагаються обі сторони: представники Сх. Галичини і Польщі.

Польському заступникови, очевидно, не оставалося нічого иншого, як заявитися за приняттям внесення. Проте п. Ашкенази весь час вештався по салі, шукаючи, чи не найде між деякими членами комісії опонента. Після даремних заходів п. Ашкенази вредагував свою декларацію, яку й став відчитувати, прийшовши до слова. Зібрані дізналися, що Польща теж рада би прискорити розвязку галицької проблеми і що в тій цїли вона предложила союзним правительствам великодушний проєкт автономії для Сх. Галичини, а тим проєктом — мовляв — запевнено всім народам заселюючим край, повну свободу і політичну рівність. (У деяких членів комісії по перших фразах п. Ашкенази слідна усмішка). Тому внесення канадійської делегації — кінчив безрадно польський бесідник — властиво злишнє, але він згоджується його приняти.

Дискусія здавалось кінчилася, коли піднісся литовський представник п. Сідікаускас, щоби іменем Литви висловити сердечні симпатії і глибоку почесть для українського народу Сх. Галичини, який стоїть в боротьбі за українську державну незалежність. „Нам відомі високі прикмети того народу, нам відомі відносини, серед яких йому приходиться обороняти своє життя і ми з усеї душі бажаємо, щоби його визвольні змагання принесли йому волю та щоби представники галицької держави засіли небавом і Союзі Народів" — отсе головний, основний уступ промови представника Литви.

Тою заявою почув себе, очевидно, ображений п. Ашкенази і став жалуватися, що литовська делегація не пропускає ніякої нагоди, щоби оклеветати Польщу.

На те відповів литовський делегат, що йому чужий намір піднимати якінебудь клевети і що цїлю його виступу була одиноко оборона права українського народу на державну самостійність та вислів симпатій для його боротьби за здійснення того права.

Дискусію покінчено і внесення канадійської делегації ухвалено комісією одноголосно.

Дня 22. с. м. воно було предложене повному Зборови Союза Народів. Референт Lapointe, покликавшись на аналоґічну резолюцію з минулого року, підніс два головні мотиви внесення: інтерес мира і бажання обох сторін, себто Східної Галичини і Польщі, щоби галицьке питання діждалося вкінці своєї розвязки, хоч — запримітив референт — тіж обі сторони ріжняться між собою що до способу згаданої розвязки.

Предложена резолюція в незміненім тексті, поданім на вступі, була ухвалена Збором без дискусії й одноголосно.

Д-р Степан Витвицький.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.0?? в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Українські справи.

Бойкот української і білоруської академічної молоді на Варшавському університеті.

Варшавський університет не приймає українських і білоруських матуристів, як рівнож б. студентів російських університетів Українців і Білорусів польського громадянства.

На днях відмовлено 30 особам в приняттю до університету.

Мотивується то тим, що вони не виконали „громадянського обовязку перед Польщею" або що в 1920 р. не служили в польському війську. Від б. студентів рос. університетів жадається свідоцтва зрілости в оригіналі, а матрикули не вистарчають. Відомож, що оригінальні свідоцтва зрілости залишені в університеті і ніхто з б. студентів з собою їх немає. Не приймають б. студентів всіх російських університетів, які середню освіту одержали в духовних православних семінаріях і свідоцтва яких вистарчальні для університетів.

Завідуючий відділом середньої освіти мін. освіти пан Янцен, заїлий

В. ДИКАНСЬКИЙ.

ЧЕРЕПИЦЯ.

(Докінчення.)

І від того усміху — проворого блиску рідньої землі — враз потепліло у мене на серці, що вже вкрилося крижаною оболонкою злиднів, страждань, трівоги, гнітючої туги самітности серед сих — неначе й близьких, алеж таких чужих-чужих людий, між якими ми ниділи вже два роки... Сама собою зникла десь моя незабута „економічна теорія", зникло й те, також теоретичне бажання не бачити, не здибуватися „з тими Українцями", що поробилися на еміґрації найгіршими істотами, яких доводилося зустрічати, блукаючи в сей скрутний і трудний час по чужих сторонах.

Коли я поглянув на дружину, то і в її очах ясно прочитав ті самі слова, що вже були в мене на кінчику язика. І я спитав по товариському:

— Ну, що-ж, пане Левку, ви ж мабуть не вечеряли й хочете їсти?

— Та їлось би! — знову посміхнувся гість.

— Не маємо нічого доброго, — сказала жінка. — Лишилося трохи печеної картофлі, мабуть ще й тепла, та можу дати сала. Їстимете сало?

— О, ще-б пак!... Яка-ж хрещена душа не їстиме сала?! — здивувався Пилипченко, всербнув у себе слину і всією долонею витер губи.

Гість їв так смачно, що й ми не витримали, бо вже минулося враження від нашої економної вечері. І хоча тепер зник цілий буханець хліба, що був розрахований на три дні, — на душі не вчувалося прикрости. Навіть не повстало її й тоді, коли я знову подав Левкови другу цигарку.

— От це — добре! — натурально зрадів він. — Після салця та цибулі чудово покуриться!...

Тепер він став видимо веселійший, алеж однаково не виявляв збільшеної жвавости. Помалу, як той сірий віл, що тягне й тягне вперед свою вагу, він розповідав про себе, про повну трагічних подробиць участь у повстанню, поранення, чекання в польському таборі, де „по один бік на спільній полиці лежав тифозний, а по другий — одубілий мрець", про втечу з товаришем із табору, блукання по Польщі, а потім по Закарпаттю, Словаччині, Чехах. І в тих оповіданнях, таких жахливих своїм змістом, все було якось надзвичайно просто, натурально й навіть безбарвно.

— Вже наші почали перемагати. Ось ось червоні повтікають Коли це чую: щось наче шпінуло в крижі. Чи не штуки? — подумав я сам собі, — певне ранило. Лапнув рукою під шинелю, а так: кров на руці!...

— То поранило вас не дуж ?

— Хтож його знає, колиж воно з заду. Мабуть не дуже, бо куля не проскочила, там і доси сидить собі.

— І не заважає?

— Що? Куля?.., Як вам сказать?.. Не заважає, бо я її не помічаю. Мабуть вона десь глибоко.

— А не болить часом у крижах?

— Чом не болить? Болить інколи, ну, тільки не часто. Як пройдеш сказать, більш півсотні верстов одним махом, то вже й чую, немов ниє...

— Як у зубі... — підказала жінка.

— Чого в зубі? У мене зуби ніколи не боліли. Та, признаться, й взагалі я не хворів. Не знаю навіть, як голова болить... Ото тільки тая кулька. Також її чую, коли щось підважую. Ну, правду сказать, як менше там за пять пудів, то й не чути. А як попреш що важще, та ще на гору, — то воно й зачинає сіпати...

Другого дня за сніданком Левко сказав:

— А я надумався.

— Про що?

— Та про черепицю ж!... Коли нема тут черепичного заводу, то буду вчитися на кафлі. Не сидіти-ж по дурному за кордоном. А кафлі теж — вещ добра!

Тимчасом вибіг наш Юрко. І дивно: хоч він хлопчина й соромязливий та нелюдимий, одначе, тільки глянув на Пилипченка, враз підійшов до нього й запитав:

— А як вас звати?

— Дядько Левко! — сказав я.

З того часу й стали ми звати Пилипченка „Дядьком Левком", і так він якось приблудився до нашої хати.

Виявилося згодом, що йому обіцяли давати з Праги підтримку на вчення, коли він вступить до школи чи до майстерні. Правда, та підпомога була мізерна, алеж він не тільки не сумував, а ще й нас підбадьорював.

— На хліб та сало може й вистачить! А тут — я чув — буряки сіють, то з вяленої свекли такий тютюн зробимо, що куди там тим „спортам"! Тільки треба палити на дворі!.. От, як би ще тут були оселедці!...

— А як же з помешканням?

— З помешканням?... Та воно ж проти літа йде. Десь у стодолі найму куток.

— А можеб ви ночували у нас у кухні? — спитала жінка.

— А чомуж ні, коли пустите!

Тогож дня пішли ми з дядьком Левком до кафельної майстерні. Дядька туди приняли охоче, й з третього дня він почав ходити на науку. У вечері приходив до дому, брав на руки Юрка й вони сміялися без кінця-краю. Часом у

ендек і ворог всього, що не „істинно польське", пояснює, що міністерство не узнає тих свідоцтв і що не можна пускати до університету ворожого Польщі елементу і русифікаторів (?!).

Не признаються свідоцтва зрілости українських і білоруських гімназій і инших середніх шкіл.

Не приймається на слухачів Українців і Білорусів польського громадянства навіть тих, які покінчили російські університети або инші вищі школи. Поляків же б. студентів приймають і без документів, а за рекомендаціями, до часу, коли зможуть отримати документи з російських університетів.

До тих драконських постанов ендецьких чиновників університету і міністерства освіти в Варшаві додано ще черезвичайку в особі кваліфікаційної комісії „Братней Помоци" — студентську ендецьку організацію, спирасму фондами міністерства з державної казни.

До тої організації можуть належати по статуту тільки студенти — Поляки.

Отже складаючий прохання студент Українець або Білорус мусить пройти через „кваліфікаційну комісію" цеї черезвичайки „Братньої Помоци".

В чому ця комісія кваліфікує?

А в тому, чи студент є передовсім „добрим Поляком", чи кохає Польщу чи відбув військову службу в 20 році, чи має рекомендації вірогідних осіб, то є місцевих ендецьких кациків, або ксьондзів.

Очевидна річ, що тих останніх кваліфікацій наш студент не має і в університет не приймається.

Як чути, представники молоді звернуться до міністерства, а як цей ганебний істнуючий порядок не буде знесений, зложать протест перед Лігою Націй і Найвищим трибуналом в Газі, як рівнож перед академічними кругами цілого культурного світу.

Книжковий голод на Україні.

У Відні 22. серпня відбулась нарада представників Українських Видавців, скликана з ініціятиви Союза „Голодним України" попиранню становища книжкової справи на Україні. До Відня надійшли листи з України від декількох осіб і організацій, в котрих змальовано безвихідне становище українських шкіл і взагалі картину книжного голоду на Україні. Школи, що утримуються коштами самого громадянства, надзвичайно бідні. За браком підручників майже не можуть істнувати. Є небезпека цілковитого припинення їх функціонування. Автори листів звертаються до громадських почувань і обовязків українських видавців за кордоном — прийти на поміч загибаючій школі і видати як можна більшу кількість книжок безплатно. Після обговорення справи ухвалено: визнати необхідним, щоб видавництва зробили жертви книжками в розмірі, який кожне видавництво найде для себе можливим, з тим, щоб Союз „Голодним України" книжки ці переправив на Україну своїми засобами через Український Червоний Хрест і через своїх уповноважених розпреділив між школами.

Голова Наради, Секретар,
Юр. Тищенко. *І. Крекотень.*

Заходи українських видавців у Відні.

Головна Управа Українського Червоного Хреста звернулась до Обєднання Українських видавців у Відні з листом, в котрім сповіщається про організацію Червоним Хрестом доставки книжок зза кордону на Україну та організації їх росповсюдження і проситься „Обєднання" сповістити про умови кредиту і комісії. Представники українських видавництв, обміркувавши зміст цього листа, ухвалили, що для практичного переведення порушених у листі Червоного Хреста справ необхідно щоб Червоний Хрест з свого боку підтримав порушені видавцями перед урядом питання в справі улегшення діяльности видавництв на Україні, а саме: а) про розрішення вільного ввозу книжок зза кордону на Україну і вільного їх розповсюдження на Україні, б) про дозвіл вивозу за кордон засобів одержаних від обміну за книжки, необхідних за кордоном для сплати боргів і для нової продукції книжок, в) про увільнення ввозимих зза кордону книжок від мита, г) про зниження залізнодорожного тарифу на книжки, видані за кордоном.

Ще не вмерла!

Було кличем наших інвалідів, йдучих в бій за рідну справу.

І не вмре!

Подумайте собі вх, яких там не було і присилайте лепту на забезпечення інвалідів до

СОЮЗА УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ

господарсько-споживчо продукційна кооператива з обм. пор. у Львові. 4–5

XXI

Велика Україна.

Вислання К. Хроневича.

„Русспрес" повідомляє, що між представниками інтелігенції, які згідно останньому декрету українського совнаркома висилаються за кордон, находиться відомий український кооператор К. Хроневич.

Нові концесії.

Група італійських промисловців звернулась до совітського уряду з пропозицією взяти в аренду колишні удільні маєтки на Кавказі і в Криму. Пропозиція передана на обміркованні комісаріятови земельних справ.

Привітання Раковського.

Голова українського совнархому вислав Кемалеви паші привітальну телеграму.

З Холмщини і Підляша.

Передвиборчий рух.

Українська передвиборча кампанія провадиться на Холмщині живим темпом. Відбувся ряд повітових виборчих зїздів й віч.

Повітові зїзди відбулись в Холмі, Грубешові, Володаві, Білгорайському і Замостьскому повітах, в Берестї на Поліссю. Передвиборчі віча за останній час були в Лащові, томашівського пов., в с. с. Кульно, Бабинцях і Обші, білгорайського повіту.

Польські загр[illegible].

На Холмщині зорганізовалась група під назвою: „гурток православних", для змагання розбити єдність українського національного фронту. Про свої завдання гурток говорить в відозві, виданій на російській мові так:

„Ціллю православного гуртка є: обєдинити все православне населення Польщі в організаційний обєднаний православний комітет з відділами культурно освітним і релігійної праці. Війти в контакт з польським демократичним суспільством для поліпшення биту православних взагалі і сел".

Тоже „зїзд".

Пропягований і шумно рекламований емігрантською російською газетою „За свободу" зїзд „крестянських трудовиков" відбувся 25. вересня у Берестї при участі. аж 12 (дванайцять) представників. Варто ж було і „огород городіть".

Землі католикам, а „русінам — ні".

В с. Городище нікий Струщак парцелював землю і так уміло, що найліпший кусок в 50 моргів з садом і панськими будинками, якось припав йому самому. Городищане — Українці тільки приглядались до парцеляції та смакували. Теж хотіли земельки, але не дістали, бо Струщак так розяснив їм реформу рільну: „найпшуд бендзе се залатвяць людносьць католіцко, а потем теж католіцко, і нема жадней надзеї, жеби Русіні цось досталі". Струщак належить до польської партії „Пяст".

Польські імперіялісти в П. П. С.

Нас інформують, що П. П. С. рішила приступити до заснования своєї організації в Берестї, чисто українській території, де Поляків опріч окремих зайдів, немє. Своє змагання провадить польонізаторську працю П. П. С. поясняє... бажанням місцевого селянства (?!).

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

Галицькі відносини.

Krwawy siew.

Під таким заголовком містить „Gazeta Codzienna" статтю, до якої долучена статистика підпалів, нападів, замахів і убивств у Східній Галичині за місяць вересень. Подаємо цю статтю в дослівному перекладі:

„Від двох місяців „Сх. Мало польска" є ареною безприкладних масових пожеж, саботажів і політичних убивств, яких в імя своїх кличів допускаються українські вихованці Шептицького, Куніцького(?) і Петрушевича. Горять фільварки і двори, йдуть з димом тисячі вагонів збіжжа, раз ураз чуємо про криваві замахи. Українці явно заявляють, що до весни не лишиться ані один фільварок ані одна загорода польського хлопа, а поліція досі не **вислідила ані одного дійсного виновника українського червоного когута**. Серед полумя, диму і пожеж стоїмо і приглядаємося.

Ось коротка статистика за вересень: 1) вересня Українці тяжко поранили в Стрию поліційного агента Странта, 2) Тогож дня у Стрию підложено бомбу під фабрику і 3) до помешкання коменданта поліції кинено 3 бомби; 4) по чотирох замахах на будинок поліції залізничу станію, на фільварок Дембіцкого, виконано замах на дирекцію поліції в Яворові, де поранено одного агента; 5) в ночі 1. вересня висаджено залізничий міст в Яворові і спалено фільварок в Пересі пов. Рава руська; 6) 5. вересня гайдамаки перетяли всі телегр. дроти на величезному просторі Любачів Башня і 7) гайдамацькі лотри підпалили 4 великі стирти на фільварку Зайончковского в Богодрошицях під Перемишлем. Шкода виносила 45 міліонів; 8) В Свободі золотій пов. Бережани підпалено величезні стирти збіжа вартости кількох міліонів; 9) Другої ночі гайдамаки підпалили в тім самім фільварку будинки вартости 70 міліонів; 10) 7. вересня злочинна рука підпалила будинки Поляка Єзєницкого в Тахані. Згоріли будинки і 6 коней. Підпалу доконано з мести за те, що цей війт стягав данину. Шкода виносить 40 міліонів; 11) тої самої ночі підпалено фільварок Несюха вартости 80 міліонів; 12) Спалено фільварок в Сільци Бенковім; 13) в Камінці струмилевій спалено кілька стирт збіжа; 14) підпалено фільварок в Журатині коло Буська; 15) На лінії Зимна Вода-Мшана перервано телегр. дроти; 16) Біля стації Боднарів підложено дві петарди, які експльодували і знищили залізничий шлях; 17) Під фільварок в Яксманицях підложено динаміт; 18) перетято дроти телегр. на лінії Суха воля — Зимна вода; 19) на лінії Львів Самбір зірвано залізничі шини, 20) спалено двір в Люблінці пов. Цішанів вартости 100 міліонів; 21) в Антонівці і Заславі спалено у фільварку всі запаси збіжа, 22) в Борщівщині спалено два фільварки; 23) в Бучнові спалено 7 стирт збіжа вартости 60 міліонів; 24) в Кухарівцях згорів фільварок; 25) українські різуни підпалили двір у Реклинцях; 26) в Туринці підпалено збіжа; 27) згорів фільварок в Деревні; 28) перетято всі телегр. дроти на лінії Мости Жовква; 29) в Яксманицях спалено фільварок княгині Любомирської; 30) Спалено будинки люстратора лісів Гретніля; 31) згорів фільварок в Єлінці із великими запасами збіжа вартости 42 міліонів; 31) перетято всі тел. дроти на лінії Сапіжанка-Честини; 32) знищено телегр. получення коло Желехова; 33) спалено фільварок в Бучковичках пов. Перемишль. Страта 100 міліонів; 34) згорів

неділю чи свято Юрко тяг його на річку або в гори, але дядько рішучо відмовлявся:

— Чого я там не бачив? Все одно — в річці риби ловити не вільно, гори мені без надобности, а на поле дивитися не хочу, бо воно не моє... Ти біжи, а я ліпше книжечку почитаю... Чи нема у вас часом чогось про Абісинію?

За те, коли стали довші вечорі й дядько Левко повертав до дому завидна, він радо йшов з Юрком до ліса за хмизом.

Так прожив з нами Пилипченко до осени. Бідували ми спільно, але у гурті було немов якось легше.

В осени, коли вже нас зовсім обсіли злидні, я одібрав з Відня листа. Кликав мене мій приятель, колишній дипльомат, на побачення. Я поїхав на останні, й не пожалкував: приятель позичив мені грошей та ще й обіцяв знайти посаду. Веселий повернув я до дому з чималим пакунком у руках. А в тому пакунку було кілька й справжніх добрячих оселедців, за якими так сумував дядько Левко.

На порозі мене зустрів Юрко.

— Тату, тату! — закричав він, — а дядько Левко пішов...

— Куди? — здивувався я.

— До Німеччини!

— Тю на тебе, що ти вигадуєш хлопче?!

— Правду хлопець каже; — потвердила стара. Таки дійсно подався.

— Чогож його понесло?

— Хтось йому тут сказав, що десь під Монаховом є знаменитий завод черепичний. От він дістав адресу, попрощався, взяв на плечі свій клунок і помандрував, бо каже: „Черепиця ліпша, як кахлі"...

У три тижні ми одібрали картку з Баварії:

„Пане Семене!

„Я вже оговтався. Роблю на заводі черепицю, та тільки тут не підходяща, бо з цементу. Та й робити машиною — нема жадного скуства. Ти тільки налий, а воно само тобі й зробить. Жінки тут величезні, а на кожній сила спідниць, ноги ще більші, як у Словачок. Коли буде ще щось цікавого то напишу. Бувайте здорові, а Юрка цілую. Дядько Левко".

А на Свят-Вечір, коли ми збиралися сідати за рижову кутю, що стояла по нашому звичаю на сіні на покутю, Юрко приніс нову картку з почти. Знову писав дядько Левко, але ще коротше:

„Пане Семене! Хай їй грець, тій черепиці! Нудно мені з Німцями — нічого не розуміють, що ти їм не говори. Йду знову на повстання, бо кажуть, вже почалося. Колиж і тепер не пощастить, махну до Абісінії! Левко Пилипченко".

До побачення, милий дядьку Левку!... Тільки не в Абисинії, а на Україні...

фільварок в Мушковичах; 35) зірвано телегр. стовпи між Камінкою і Милятином; 36) спалено двір у Міжинці; 37) згорів фільфарок княгині Любомірскої в Девятинцях; 38) підложено огонь під фільварок в Зеленій пов. Перемишль; 39) в Ставчанах ушкоджено залізничий шлях; 40) підпалено стодоли у фільварку Ожомля; 41) згоріли стирти збіжа графа Бадеція; 42) українські студенти мордують (?!) хлопів в Рекилицях за те, що не хотіли помагати в саботажі; 43) підчас пожежі в Антонівці гайдамаки стріляють до хлопів, котрі ратували фільварок; 44) підпалено кілька вагонів збіжа в Гуйчому пов. Рава руська; 45) Українці мордують угодовця Карашкевича в Коломиї; 46) спалено фільварок в Ляцькій волі; 47) Українці мордують гуцула Прокопова; 48) спалено військовий фільварок в Камінці струм; 49) спалено фільварок в Селищах пов. Рава руська; 50) згорів фільварок в Хованці; 51) підпалено фільварок в Хотині пов. Калуш; 52) згоріли стирти збіжа в Потоці пов. Рогатин; 53) кинено бомбу до постерунку жанд. в Мишині; 54) спалено стирти у Фердинандівці; 55) згорів фільварок в Бартатові; 56) підпалено третий раз збіже в Стшалкові; 57) згоріли стирти в Баківцях пов. Бібрка.

Нові підпали: 58) В Томашівцях пов. Калуш спалено кілька стирт збіжжа на фільварку Уейского; 59) В Стриганцях пов. Стрий згоріло збіжжа; 60) в Підгорцях згорів фільварок графа Бруніцкого, 61) на лінії Вигнанка – Пусте знищено залізничий шлях, наслідком якого рух перервано.

Дальше редакція тієї газетки додає: „Що за страшна статистика, хоч не стисла, бо кількість саботажів сягає 100 випадків за один місяць.

Карні експедиції.

Із Станиславова пишуть нам: Відповідно до заповіди на афішах повисилано карні експедиції до сіл, в котрих погоріли двірські стирти.

А були у нас пожежі в Угринові, Викторові і Пукасівцях. Там отже вислано військо.

Тими експедиціями переслідується населення.

Знов підпали.

Як нас інформують, в селі Свобода пов. Теребовля спалено фільварок, мимо того, що його стерегло 6 людей.

Голодівка.

Ще дня 28. м. м. розпочав голодівку підполковник української галицької армії Володимир Федорович, обвинувачений у ріжного рода „злочинах", які мав доконати в звязку з битвою під Микулинцями, у падолисті 1918. р., яка відбулася поміж українськими військами, і польською військовою групою, що намагалася передістатися з Великої України до Львова. Комендантом тої групи був тоді підполковник, а тепер польський генерал Рибіньскі.

Польську групу розбито, а учасники битви розказують, що й комендант Рибіньскі не проявив великого геройства. Із пімсти ген. Рибіньскі зробив донесення до суду на підполковника Федоровича, на основі чого підп. Федоровича в жовтні 1921. р. арештовано і віддавлено до суду в Тернополі. Дня 22. серпня 1922. р. перевезено його до львівського суду, де мала відбутися розправа перед судом присяжних.

Підп. Вол. Федорович, стриєчний брат полк. Володислава основувателя „Просвіти" і члена осто. палати панів, був. майор кавалєрії, служив до 1918. р в польськім аристократичнім 1. полку уланів. На перший поклик Української Національної Ради він зголошується до української арм як комендант групи в околиці Перегінська в маю 1918. р. вістав відтятий польськими військами від головних сил української армії і перейшов з своєю групою на Чехословаччину, де перебував у таборі в Нім. Яблонному. Минулого року підп. Федорович вернув із Чехії, отримавши від польського посольства у Празі письменну запоруку, що рішучо не будуть турбувати його за ніякі вчинки, звязані з українсько-польською війною, та взагалі його військовою службою в українській армії.

Не зважаючи на того залізного листа, польські власти арештували в Галичині п. Федоровича і вже одинайцять місяців держать його у вязниці. Чим же у нас инакше, ніж по той бік Збруча, у червоному раю, де легальні реемігранти, які вірять в „амнестію" та папері закордонних совітських представництв, бувають арештовані і запроторювані у большевицькі чрезвичайки, табори то що?

Не могучи дочекатися розправи, хоч акт обжалования став правосильним вже тому три місяці, підп. Федорович вже пятий день голодує на знак протесту проти беззаконного проволікання справи, домагаючися негайного розписання розправи або випущення на волю.

В звязку з цією справою **в понеділок, дня 2. жовтня ц. р. розпочали голодівку всі Українці політичні вязні в числі 25,** жадаючи від судових властей негайного сповнення домагань підп. У. Г. А. Володимира Федоровича.

Випадок з підполк. Федоровичем не є відокремлений. Судові власти завсіди передержують політичних вязнів більш року в слідчім арешті, при чому зазначуємо, що майже всі вони з розправи виходять на волю, бо закиди проти них оказуються нестійними. Нічо иншого не остається політичним вязням, як реагувати на таку поведінку судових властей голодівками, які повторюються в ріжних тюрмах в Східній Галичині що кілька тижнів. Справді страшні річи діються у державі, яка має претенсії бути культурною!

Погроза.

Студент прав Остап Огар з Тернополя одержав від „Польської Терористичної Організації" в Тернополі письмо, яке низше в цілости наводимо:

Wielmożny Pan Oskar Ohar, Tarnopol, Pohoreckiego 16.

Panie! Zwracamy się do Pana, jako wpływowego członka ruskich organizacji akademickich, z porадą zwrócenia uwagi odpowiednich czynników terorystycznych, na konsekwencje jakie za sobą pociągnąć może ich zgubna akcja. Na terror odpowiemy bezwzględnym terrorem. Rewanżować się umiemy hojnie, niejednokrotnie daliśmy już tego dowody! P. T. O. Tarnopol 21. września 1922 r.

Побіч є на письмі поміщений трикутник з точкою в середині, а такий сам знак находиться і на коверті, очевидно для чиєїсь орієнтації. Оригінальне письмо заховано на памятку і на хвалу польської терористичної організації в Тернополі, яка — як сама подає — дала вже нераз доказ сего, „що вміє".

Карна експедиція в Слободі золотій.

В днях від 25. до 28. вересня 1922 р. гостила в селі Слободі золотій так звана карна експедиція, зложена з польських старшин і 80 вояків, прислана адміністраційною владою, щоби, як висловився староста на сесії війтів в Бережанах, показати Слободі, що супроти неї влада не є безсильна.

Перша ніч перейшла спокійно. Громада доставила війську наказані підводи до Плотичі, а на приказ доставити дальші підводи спромоглося дати підводи ледви 4 господарів, а 6 підвід через роботи в полі не можна було зібрати.

Дня 27. вересня вернуло військо з Плотичі до Слободи, заарештувало 6 господарів, замкнуло їх в стодолі Мацька Райци, а вечером урядило собі нагальну облаву по хатах за мукою, маслом, яйцями, курками, гусками і свиньми. Старших господарів Тимка і Рузьку Тучапських, котрі в опівночи боронили своєї муки, потурбовано і примкнено в стодолі Мацька Райци. На інтервенцію голови Читальні в справі арештованих і в справі рабунків відповів капітан, що нічо на се не порадить, бо „cała Słoboda bolszewicka" і вона мусить покоритися їх силі. Дивувався п. капітан, чому половина села шле свої діти до шкіл, що робить в селі стільки місцевих академиків і відки Слобода прийшла до такого гарного театру (в котрім пан капітан примістив кухню!). В полудне на другий день арештованих звільнено, а карна експедиція відійшла з села, полишаючи за собою нарікання і жалі місцевого населення і забираючи з собою 2 кірці пшениці і багато инших продуктів, за котрі розуміється нічого не заплачено.

Найбільше плакали Федько Завадівський і Йосиф Баран, котрим забрано свині, призначені на весілля, але найбільше потерпіла одна громадянка, котра в ночі зі страху перед атакуючими вояками, поронила дитину (в 6ім місяци). Стан матері і дитини грізний.

Карна експедиція мала бути відплатою за спалення стирт дідичів Вайсглясів (польська преса розтрубіла з розмислу, що спалено польський двір). Село терпить очевидно невинно, бо з двором ніяких спорів не мало, противно спорили з двором о воду спроваджені кольоністи і перед місцевими мешканцями грозили дворови пімстою, а крім того стирти і спалені коні були високо асекуровані.

Староста видав начальникови громади устний розпорядок, щоби всіх прибуваючих гостей на представлення до Слободи реєстрував. А є знаною річю, що вистави аматорського гуртка Читальні Просвіти, виконувані під кождим зглядом бездоганно, притягали багато чужосторонних гостей.

Василевич.

ПАПЕРЦІ „ОКСАНА“
вже появилися.
Замовляти в „Союзнім Базарі“
Львів, вул. Руська 20.

Пам'ятайте про пресовий фонд „ДІЛО"!

Жертви проситься слати до Краєвого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Діла".

Вибори.

Відозва бльоку національних меншостей.

Центральний виборчий комітет національних меншостей в Польщі видав таку відозву:

До національних меншостей польської републики!

Виборча ординація до сойму і сенату кривдить усі національні меншости без виїмку.

При допомозі значного підвисшення населенного множника в мішаних округах, головнож на східних окраїнах, при допомозі обмеження права користування державною лістою та при допомозі поділу державних мандатів на основі скількоски узисканих мандатів на не невизисканих останків голосів, унеможливлюється їм впровадження представництва, яке відповідало би їхній силі і значінню. Додати слід до цього й практику адміністраційних органів, які визискують закон про горожанство, щоби зменшити число виборців приналежних до непольської національности. Ті органи не подаються перед ніякими переслідуваннями і насильствами, щоби тільки дійти до своєї мети—ослаблення представництв національних меншостей до тої ступені, щоби їм не можна було навіть провадити парляментарної боротьби о заспокоєння слушних національних домагань, щоби було можна з ними зовсім не числитися.

Цю небезпеку мусілося усунути. Зрозуміли це національні меншости, утворили бльок, заключили виборчий союз, який змішнив їхні сили і може знищити кривдячі наслідки виборчої ординації. Вони перебороли усі трудноші, на які так дуже числила, на жаль впливова, соймова правиця, хотячи оперти польську політику на кривді і гнобленню національних меншостей. Вона сподівалася, що вдасться їй поріжнити національности, роздмухати взаємну неохоту і дісгармонію поміж ними, визискати одних проти других, щоби усіх ослабити, але її сподівання завели. Не помогли клевети, розсівані про діяльність членів бльоку. Бльок станув дужий взаїмним довірям своїх членів, довірям мас, сильний і непохитний.

Свідомість конечности боротьби о утревалення демократичного устрою в Польщі, якій дасться забезпечити тільки заспокоєнням потреб і домагань національних меншостей, творить цю силу і могучість бльоку. Права загарантовані усім горожанам держави конституцією, права національних меншостей, мусять бути як найскорше здійснені. Всякий національний гнет мусить бути усунений, кожда національність, яка мешкає в межах польської держави, мусить одержати спромогу культурного і національного розвитку, не вязаного ніякими клявзулями законної чи адміністративної інтерпретації практики в примінюванню законів. В польській републиці, в якій має панувати цілий народ, не має бути ані гноблених, ані гнобителів.

З таким кличем йде бльок національних меншостей до виборів. Він глибоко вірить, що й щира польська демократія зрозуміє усю слушність його домагань і боротьби, що вона не найдеться в таборі його ворогів, які хочуть щастя і могучість Польщі оперти на кривді і недолі непольських національностей, які входять в її склад.

До виборчої боротьби за ті кличі, за відповідне представництво в соймі і сенаті закликаємо усі національні меншости. Нехай нікого в рядах не забракне. Хай кождий знає, що в тій виборчій боротьбі рішається справа його національности, вирішується питання, чи Польщею має ся правити згідно з волею і потребами усіх її народів, чи тільки

пануючої національности і то тільки її вищих кляс. Успіх тієї боротьби задецидує про устрій Польщі. Йдіть до виборчої урни з кличем: Геть з національним гнетом!" В імени українського представництва в бльоку підписали відозву: 1) Семен Любарський, 2) Михайло Черкавський, 3) Самійло Підгірський, 4) д-р Василь Дмитрук, 5) інж. Антін Васильчук і 6) Осип Скрипа.

Шліть жертви на будову памятника на могилі Леся Мартовича до Пов. Тот-а Кредитового „Віра" в Раві Руській.

Об'єднання німецьких соціялістичних партій.

Ми вже подали коротеньку в'стку про те, що у Німеччині відбулося **обєднання німецьких соціялістичних партій**, т. зв. соціялістів більшости та незалежних соціялістів. Це факт величезної ваги не лише для внутрішнього політично о угрупування Німеччини та всієї її політики, яка чутко прислухується до голосів і настроїв свого громадянства і його парляментарних представників, але й для цілої Европи. Не торкаючися поки що цих можливих далекосяглих наслідків, які може спричинити повстання найбільшої політичної партії в Европі, бо такої, що рахує понад десять міліонів свідомих членів, — подаємо спершу короткий огляд найважніщих подій, які довели до цього обєднання, т. м. межових стовпів на шляху німецької соціял-демократії, а далі — близчі відомости про сам факт обєднання.

З вибухом світової війни німецькі есдеки станули одностайною лавою в єдиному національному фронті, виславши до армії усіх своїх партійних членів. Але війна затяглась і принесла нім. пролетаріятові багато розчарувань та багато політичного і соціяльного досвіду, в вкупі з тим невдоволення війною і звязаною з нею поведінкою лідерів німецької соц. демократії, аж поки у 1917 р. німецька соц.-дем. партія розбилась на два табори. Меншість під проводом Ледебура і Лібкнехта зорганізувалась, як „незалежна соціялістична партія", котра своєю агітацією чимало причинилась до вибуху німецької революції, та зміцнення впливів ново повсталої групи „Спартаківців". Але революція не вдалась, і то саме завдяки рішучости й безоглядности видніщих керманичів „соціялістів — більшости", Шейдемана і Носке.

Незалежники залишились на роздоріжжі, не хотячи йти за возом московського комунізму, ані помагати „соціял зрадникам", типу Вельса. Що торкається найболючійшого питання німецької політики, а саме: справи відшкодувань, то вони стояли принципово на становищі потреби виконання принятих миром зобовязань. А проте, у травні 1920 р., коли прийшлось одповідати на льондонське ультіматум, незалежники зайняли невтральне становище тоді, коли соц. більшости склали бльок з буржуазними партіями і війшли в уряд, а комуністи збльокувались з правими націоналістами та голосували проти прийняття ультіматума. Але з одного боку заходи правої реакції (пуч Каппа, справа обезброєння баварського Оргеша), з другого — комуністична агітація та що-раз більший ідеольоґічний провал московського інтернаціоналу, примушували німецьких незалежників підтримувати коаліційний уряд Вірта. Невдалий комуністичний пуч у півд. Німеччині, який виявився поганою московсько-большевицькою провокацією, та з з другого боку агресивність юнкерсько-націоналістичних кол, яка довела до вбивства Ратенауа, переконали остаточно незалежників про необхідність активної участи в боротьбі проти „пучістів" із права та ліва. Переговори про порішення закону про „охорону республики" найшли незалежників принципово готовими навіть до вступу до коаліційного уряду. А проте справа обєднання німецьких соціялістичних партій була предметом дискусій і переговорів на протязі довгих місяців. Щойно 17. вересня ц. р. відбувся в Авґсбурґу конгрес соціялістів-більшости, а 20. в Гера незалежних соціялістів. Вони були рішаючими та привели в наслідку 24. IX. до спільного конгресу в Норимберзі, який мав вже лиш формальний характер урочистости обєднання.

Зїзд соціялістів-більшости був одкритий головою партії Германом Міллером, який кликав товаришів бути завжди на сторожі соціялістичних ідеалів. Після звіту виділу партії та широких дискусій принято резолюції, які м. и. висловилися дуже різко проти співпраці з комуністами. Референт справи обєднання соц. партій, Вельс, закинув комуністам віроломство і фальш. Він ствердив, що нині є вже неможливою річю погодити соціялізм з комунізмом, що комунізм є лише найважнійшим засобом російської закордонної політики, яка продовжує політику царату, та що обовязком соціялізму є боротися проти замахів з права і з ліва.

На зїзді відчитано телеграму президента німецької Републики Еберта, який нагадував робітничій клясі її обовязки супроти держави, якої політичне становище вимагає обєднання усіх здорових сил нації.

Резолюцію про обєднання з партією незалежників принято одноголосно, без дискусії. Само обєднання має завершитися між 1. жовтня та 31. грудня.

Зїздом незалежників проводив Кріспієн. Справа обєднання, яку він реферував, натрапила на більші перешкоди, ніж на конгресі в Авгбурґу. Склалася невеличка опозиція під проводом Ледебура, яка була рішуче проти обєднання. Крім того одна група домагалася на випадок обєднання гарантій свободи преси, а инша знову застерігалася проти можливої майбутньої участи партії в якомубудь коаліційно-буржуазному кабінеті.

А проте пропозиція виділу, яка говорила про обєднання на підставі складеного вже раніще „програму праці", перейшла 192 голосами проти 9. Ледебур потерпів повну поразку, бо вже наприкінці зїзду, після голосування, його найблищий сторонник Розенфельд заявив, що залишеться у партії.

До обєднання приступила й одна комуністична група, а саме т. зв. „комуністична єдність праці", якої провідником є колишній приятель Рози Люксембург, Пауль Леві. Виступило з партії всього шість осіб!

Норимберський зїзд був, як сказано, лише урочистою формальністю, на якій відчитано акт обєднання, на підставі „програму праці". Той програм каже про: оборону республики, фінансові реформи, про харчеві справи, контроль приватних монополій, про громадські реформи, шкільництво, платіжі воєнного відшкодування і т. и. Головним органом, т. м. оф'ціозом обєднаної партії залишається орган дотеперішної соц. більшости „Vorwärts".

Таким робом повстала в Німеччині одна партія, яка обєднала в собі соціялістичну ідейність та робітничий реалізм, — дві характеристичні риси обох дотеперішніх частин німецької соціял-демократії. Таке обєднання принесе безумовно великі користи німецькій державі у першу чергу, а дальше — всьому культурному світові, головно як новий могутній чинник у боротьбі проти московського большевизму.

Але про те — иншим разом.

Довкола грецько-турецького конфлікту.

Англійські війська на Блазькому Сході.

„Корієре делля Сера" доносить з Царгороду, що прибуло там багато англійського війська. Вулицями Пери переходять безперервно свіжі англійські відділи з музикою. Кореспондент „Корієре делля Сера" був в Чанаку, де є збірна точка англійських військ. Англійська кавалерія посунулася аж до місцевости Єзін, де стрінулася з турецькими кавалеристами. До сутички одначе не дійшло, бо Англійці завернули назад. Рефлектори англійських воєнних кораблів освітлюють в ночі Дарданелі і море Мармара. Небезпека конфлікту є тим більшою, що Кемаль паша і уряд Ангори відкидали би розєм так довго, доки Греки не опорожнять Тракію. Згаданий кореспондент доносить, що Греки мають в Тракії 10 дивізій, але у війську не має дисципліни і ладу.

Конференція в Мудані.

З Ангори доносять, що в Мудані відбудеться на днях підготовча конференція між Кемалем пашою і генералами англійським, французьким, італійським і грецьким.

Услівя і жедання Кемаля Паші.

„Дейли Мейл" з Царгорода: У відповіди на останню ноту англійського нач. команданта ген. Герінґтена, заявив Кемаль Паша готовість відсунути дещо свої війська й обмежитися до управильнення цивільної і поліційної адміністрації під услівям, що англійські війська уступлять. Як звідомляють часописи з Чанака, поручив ген. Герінґтен цивільному населенню кинути півостров Ґаліполі.

Становище Ангори.

„Н. Фр. Пр." доносить з Льондона: Райтер приносить телеграму зі Смирни, що відповідь ангорського правительства на ноту союзників звучатиме, що правительство приймає з вдоволенням до відома бажання союзників готово узяти участь в конференції, але під услівям, що Царгород і Східна і Зах. Тракія вернуть до Туреччини. Правительство Ангори приймає радо бажання союзників стрінутися з ними у Моудані для усталення осно-

---

Д-р ІВАН КОПАЧ.

Над трупою
Олександра Мишуги.

(Пращальне слово на похороні бл. п. артиста-співака Олександра Мишуги з дня 29. вересня 1922 перед Музичним Інститутом імени Лисенка у Львові).

Дорогий Наш Друже Олександре! Ти відїздиш отсе від нас вже раз на все у далеку далеку дорогу... І ми, Твої знайомі, други і поклонники, проводимо отсе Тебе вже по раз останній на вічний упокой „Со духы праведными" — проводимо тим, що Тобі і нам наймилійше: нашою славою, нашою ревною, сердечною, величавою піснею — так, як і Ти проводив колись не одну і неодного з нас ще маленьким, кучерявим хлопчиком у своїм тихім, ріднім Виткові, а відтак і тут, у катедральнім, столичнім нашім Львові молоденьким студентиком-бурсаком...

Далека далека та Твоя нині, Друже, дорога. Та преціньж не спіши ся дуже. Ще поспієш. Вічність велика, завжде певно на Тебе, вонаж має час... А Ти подивися ще хоч хвилиночку отсе на нас знайомих і на отсю Твою журбу і радість, на отсей смирний і затишний своїм виглядом, але пишний і величавий своєю надією на будуче наш Музичний Інститут, здвигнений також і при Твоїй щедрій помочи для сили і слави нашої п'сні, нашої праці, нашої народньої української ідеї. А що Ти ще й на смертній своїй постели так щедро й горячо памятав про него, то чиж і се не мусить бути для него також як найкращим горосколом на будуче? Бо, глядиж, Друже: Ледви щойно шість літ минуло від тої хвилі, як його отворено й поблагословлено, а кілько ту вже й учителів і учеників його зібралося коло Тебе, щоби ще хоч на останнім пращанню з Тобою окружити Тебе дружно і подякувати Тобі щиро за Твою велику поміч і світлу пораду.

Кажу „світлу пораду". Божзнаєш, Друже, сказано: що народи живуть тільки кровю своїх найкрасших синів. А Ти також зложив щедро ту свою жертву крови на долю свого народа. Правда, не просто й безпосередно, нпр. в одній хвилі борцем на поли битви, але поволи дошільно й витревало протягом цілого свого довгого життя. Бо й якже? Тиж пішов колись у широкий, далекий світ малим убогим сільським хлопчиком. І чи раз і два Ти мусів принести жертву із своєї крови для своєї ідеї у формі голоду й холоду, у формі завзятої твердої праці, ба й гіркої нераз мовчанки, заки стали Тобі приплескувати, а то й кланятися. Навіть і найсильнійші міра сего, близькі й далекі, царі й банкирі, королі й королівські народи, і то навіть і такі, що у своїй сліпій гордости тільки себе одних уважають вибраними дітьми Бога? Початковий матеріяльний недостаток і природний впрочім суспільний опір середовища Ти зумів побороти невтомним трудом і мовчазним терпінням, відчуваючи влучно, що, як у світі фізичнім, так і в моральній духовій сфері суспільного людського життя перед дійсною реальною силою мусить все і всюди скорше чи пізнійше уступити місця пустий, неоправдано претенсійний крик і гест. І скажи, Друже: Чи дуже Ти рахував собі при тім свій восьми- чи шестигодинний день праці? І чи дуже Ти дбав при тім також й на опіту, як каже великий поет, задрі панку-шинкарку, скоро стижну розголосну хвалу тупої мінливої товпи?

Так було в часах Твоєї науки. А як ти вивчився вже і Тебе стали гостити й розривати навіть по найбільших столицях Европи — чи Ти дав упоїти себе і зачадити? Комуж на Твоїм місци від гучних оплесків і солодких підлеслих слівець у таких суспільних височинах не закрутилабися була голова? Але Ти навіть із найпишнійших поворищ сего світа мкнув собі тихенько щирою душею таки під рідну, видко, дорогу Тобі, стріху і нераз сумував разом із цими над „помарнілою нашою долею" і потішав нас бодро, що „вже преціньж може час лучшої долі і для нас" і запевняв нас голосно разом із Лисенком і Шевченком, що й Тобі „неоднаковісінько, ні, як Україну злії люде приспять лукаві і в огні єї окраденую збудять...". Ба, от ще й нині, коли отсе, здавалобся, Тобі оттут на земли вже все мабуть повинно би бути байдуже, Ти преціньж затужив ще спочити на вічний сон у своїй тихій волинській стороні серед тих самих рідних нив і лугів, які Тебе колись маленького так щиро повитали, плекали й колисали. А преціньж Тобі тепер і на чужині десь було би добре спати, і то може навіть і спокійнійше, як тут тепер бо от чуємо, що ти навіть у далекій чужій Швеції зумів собі так дуже приєднати благородні серця своїх учеників і учениць, що вони стали Тобі за рідних дітей у послідних хвилях Твого туземного буття. А

ви майбутньої мирової конференції. Ухвалу цю мається доручити союзникам з застереженням, що турецькі Нар. Збори її акцептують.

Справа абдикації султана.

Данцігські часописи доносять з Льондону: По донесенням із Царгорода, султан повідомив турецький кабінет, що хоче абдикувати. В. везир повідомив безпровідочно про цей намір представників ангорського правительства в Царгороді Кемаль Паша порадив царгородському кабінетови, щоби в теперішній мент не приймав абдикації султана.

Н та Англії до Франції.

„Пті Парізієн" пише, що французьке міністерство загр. справ одержало англійську ноту, в якій англійське правительство старається оправдати ініціятиву ген. Герінгтена на півд. березі моря Мармара. Нота звертає увагу на телеграму з 29. липня м. р., в котрій союзні держави предкладали зарядження, які мали на цілі здержання Греків в Тракії, при чому зазначували, що аналогічні зарядження в разі потреби можна би примінити до Туреччини. „Пті Пар." довідується, що відповідь французького правительства на цю ноту вже готова. На думку визначних знатоків, між ними марш. Фоша, становище Чанака не дається вдержати, а лінія Чатальджі творила би природну оборонну лінію.

Мирові тенденції Кемаля Паші.

З Парижа доносять, що Поанкаре приняв 30. п. м. англійського і італійського амбасадора. „Журналь" подає, що французький премєр передав амбасадорам зміст телеграми Франкліна Буйльон і просив їх переслати відповідні інформації своїм урядам. Франклін Буйльон доносить в своїй телеграмі, що Кемаль паша у відношенню до союзників незвичайно мирово настроєний і готов приступити безпроволочно до обговорення умов, що торкаються завішення зброї. Крім того Кемаль паша рішився просити ангорський парлямент прийняти предложення союзників. Франклін Буйльон додає ще, що Турки склонні згодитися на окупацію Тракії контингентом військ союзників аж до часу скликання мирової конференції.

Король Константин покинув Грецію.

З Атен доносять, що король Константин відіхав разом з родиною 30. м. м. на остров Корфу, а звідтам до Італії. Королівська родина задержиться мабуть довше в Палермо на Сицилії.

Французька остарога.

Французька преса обговорюючи положення на Близькому Сході звертає увагу на мирові змагання Поанкаре, при чому годиться, щоби Кемалеви поручено як найбільше поміркованя в справі невтральної полоси згідно з нотою союзників з дня 23 вересня п. р. В противному разі — говорить „Пті Парізієн", — Франція була би приневолена відкликати концесії які обіцяла Туркам в справі Тракії і Адріянополя, хотяй не думає відказуватись від попередних зобовязань. З другого боку, денник зазначує, що французький нарід не міг би зрозуміти причин нової великої воєнної пожежі навіть тоді, колиб в Чанаку могло дійсно дійти до воєнних випадків.

Денники покликуються при тій нагоді на становище Франції в 1914 р., коли французький уряд відтягнув свої війська на 10 кільометрів від границі і не виповів війни Німеччині мимо того, що Німці вбили вістуна Пожу.

Найкращою розвязкою справи булоб на думку французької преси, обопільне відтягнення військ як кемалістів так і Англійців.

Англійський зворот.

З Ліфилду доносять про злагіднення положення в справі Близького Сходу. В англійських політичних колах висказують вдоволення іза пасивного поведення турецьких військ, які находяться в обсягу невтральної полоси. Бажання Кемаля Паші, відбути негайно конференцію в справі Сходу, стрінулось також з прихильним становищем в боку Англії. Є надія, що конференція полагодить всі спірні питання і зліквідує конфлікт. Англійський кабінет рішив дати ген. Геррінгтенови далеке йдучу повновласть в тім напрямку. Льондонська преса хвалить второпність і поміркованність, яку виказав ген. Геррінгтен підчас останніх переговорів.

Кемаль паша домагається негайного скликання конференції.

Франклін Буйльон подає до Парижа, що Кемаль паша бажає собі, щоби союзники обсадили негайно Тракію. Телеграма Франкліна Буйльон звертає увагу на конечність відбути конференцію в Муданії можливо протягом найблищих 48 годин. Кемаль паша спирає своє домагання на тім, що Туреччина не бажає собі звороту Тракії в стані такого знищення, як Анатолія після відвороту Греків. Телеграма Франкліна Буйльон дає підставу до оптимізму, однак з другого боку вказує на можливі трудноші зі сторони національного зібрання Ангори.

Військові місії для Туреччини.

ПАТ. подає з Царгороду, що високий комісар рішив вислати до Туреччини три військові місії. Французьку до Андріянополя, італійську до Лілебургу і англійську до Родосто. Згадані місії мають перейняти опіку над населенням.

Мирова акція Поанкаре.

З Парижа доносять, що Поанкаре закинув намір виїзду до Вогев, з огляду на останні випадки на Близькому Сході. Поанкаре веде дальше акцію посдання між Льондоном і Ангорою. Звернувся він м. и телеграфічно до Франкліна Буйльон з порученням, щоби цей старався прискорити відповідь Кемаля паші на предложення Союзників. Французькі міродатні кола звертають увагу на те, що рішення Союзників з дня 23. вересня ц. р. предбачує виключно тільки дипльоматичну акцію і що Поанкаре підчас останньої конференції неоднократно підчеркнув, що проти Туреччини не вишле хотяй би тільки одного жовніра.

Постанови революційного комітету.

З Атен доносять, що революційний комітет рішив надати новому урядови право промульгувати декрети і закони. Рішено також, щоби політичні вязні остали в тюрмі так довго, доки їх справи не розгляне Національне Зібрання.

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, Ринок 10, вил. кн. ч. 5.000. Жертводавці повище 500 мп. будуть оглошені поіменно!!

З польських справ

Чічерін у Варшаві.

З Варшави доносять до „Слова польского": З дотеперішних розмов видно, що побут Чічеріна у Варшаві звязаний з трьома питаннями: 1) Справа торговельного договору; 2) справа розоруження; 3) справа зобовязань, які потягає за собою рижський договір.

Побут Чічеріна у Варшаві потриває кілька днів.

Справа Явожини.

„Ческе Сльово" успокоює чеську опінію, що постанова поміжсоюзної комісії визначення границі на терені Явожини представляється для Чехів позитивно. Комісія визначить границі після аліянтського рішення, яке, як відомо, прилучило Явожину до Чехословаччини.

Успіхи кольонізації.

„Месенчнік статистични" публікує звідомлення про польську державну і приватну „парцеляційну" (читай: кольонізаційну) працю за протяг часу від 1919 до 1921. р. В тім часі розпарцельовано 1.676 маєтностей обіймаючих 263.302 гектари. З того на кресах всходніх 154 маєтности обему 28.553 гектари, в Галичині 519 маєтностей обему 71.884 гектари.

Виборці-немовлята.

По донесенням польських часописів в 15. окружній комісії у Варшаві стверджено, що на виборчій лісті до сенату поміщено дволітнє немовля... Sapienti sat.

Вибори на тверезо.

Польське міністерство військових справ розіслало до адміністративних властей обіжник з пригадкою про строге виконування заборони продажі алькоголю в днях 1. до 5. падолиста та від 10. до 12. падолиста. В поодиноких місцевостях та у виїмкових випадках, воєвода і державний комісар можуть розтягти цю заборону на довший речинець.

Совітська Росія.

Пропозиція обміну.

„Льокаль Анцайгер" повідомляє, що Зіновєв звернувся до лідерів німецьких соціялістичних партій з пропозицією розпочати перед німецькою владою справу про обмін засудженого на досмертну тюрму по процесу с.-р. Тимофіїва на проводиря комуністів Макса Гольца, який засуджений так само на досмертну тюрму.

Большевики і Італія.

Італійська преса повідомляє, що большевики ратифікували угоду з Італією, згідно з якою ті дають великі концесії на Кубані. Досі большевики ставились до цієї угоди негативно.

Совітська нота Румунії.

27. вересня Карахан надіслав румунському міністрови закордонних справ ноту, в якій висловлює здивовання з того приводу, що Румунія готова приняти участь в конференції по розброєнню лише при умові попереднього визнання за нею права на Бесарабію. Росія готова негайно розпочати переговори з румунським урядом на підставі його заяв, що він згодний урегулювати суперечні питання між Румунією й совітською Росією, але Росія не може погодитись, щоб основні питання, що мають бути розвязані на конференції були розвязані до такої конференції на користь Румунії.

Кемалісти й большевики.

З Москви повідомляють, що негайно після повороту туди Чічеріна, заступник його Карахан має виїхати з особливою місією до Ангори для переговорів з Кемалем Пашою.

Процес Числорибова.

Досить популярний в певних колах кубанського козацтва Числорибов, який нещодавно рішив повернутись до совітської Росії, одержав дозвіл на такий поворот од совітської місії в Варшаві й закликав до повороту усе кубанське козацтво, на совітському кордоні був арештований. По відомостям „Голоса Росії", Числорибов має бути відданий суду верховного трибуналу. В Москві передають, що процес Числорибова має бути інсценизований за його згодою й що підчас процесу Числорибов подасть евентуальні відомости про діяльність Савінкова в Польщі.

все те осягнув Ти тільки ціною Твоєї крови — на правдиву славу Твою, а через Тебе й нашу. Так ясно світить нам усім Твій великий примір і нині і на віки...

Правда, міг би хтось сказати, що Ти прецінь мав лекше для себе, як неодин із нас, бо-ж царина Твоєї діяльности і слави, царина тонів і мельодій, була майже вся так сказатиб в обсягу Твоєї індивідуальної власної особистої волі. Тиж орудував тонами, які таки й сам із себе й видобував, між тим як от уже навіть прим. архітект мусить орудувати матеріялом, який лежить поза ним, і він його щойно мусить роздобути, оцінити, розложити й припасувати, щоби вивести хочби й найменшу будівлю. А щож говорити про полководця або суспільного керманича, що мають до діла з матеріялом із людських одиниць, що то кожда з окрема має свої погляди й стремління, не кажучи вже забаганки й амбіції?

Та се ріжниця всеж таки тільки зглядна, релятивна. Бо на сім світі — по правді — ніхто не має легко і навіть — вже з самої природи річи — і не може мати легко. Сказанож прецінь вже першому чоловікови при виході з раю: „В поті чола будеш їсти хліб свій". А старий грецький поет Гезіод вже на близько, тисячу літ перед Христом вирізьбив найглибшу життєву людську правду в дивних словах: Τῆς ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν. Перед (усякою) визначністю (тугостю) Боги поставили піт. Так, Друже, ми знаємо се дуже добре, що і Ти зовсім не мав легко. Легко хиба о стільки, що Ти мав від Бога даний Тобі талант і щасливо у свій час рішився ним ціле своє життя ретельно орудувати. Ти того свого таланту ані не закопав ліниво, ані не переміняв нерозумно. І Ти тепер сміло можеш станути перед Престолом Всевишнього Судії, щоби здати справу з орудування ним...

І от тут Тобі ще й одна наша послідна просьба до Тебе: Виправдавши своє життя, умоли там, Друже, Всевишнього Царя світа, щоби і нам зичливо зіслав тут кроткого пророка і провідника, який ясною і могучою рукою зумів би прецінь уже раз по так довгій і томлячій блуканині нашій вивести наш нарід із єгипетського долу работи...

Не забувай же нас, Друже, і прощай! А тут Тобі: Вічная Память!

РІЖНІ ВІСТИ.

Замкнення сесії Союза Народів.

З Женеви доносять: На останнім засіданню пленума Союзу Народів обговорювано між иншим австрійську справу. Супроти сумніву льорда Сесіля в успіх цеї справи заявив Буржоа, що австрійська справа має повну підставу для користної розвязки. Серед оплесків завізвав Буржоа всіх присутних відноситися до справи з повним довірям. Після того замкнено засідання, а тим самим закінчено трету сесію Збору Союзу Народів.

Здержання видавництва нім. часописів.

„Позенер Д. Нахр." з Берліна: На зборах видавців „Фрайгайт"

ухвалено одноголосно перервати видавництво „Фрайгайт“ з днем 30. вересня ц. р. Заповіджено з днем 1. жовтня н. р. замкнення часопису „Мінхенер Моргенпост“.

Відложення рішення в справі Австрії.

Пат. доносить з Женеви, що рішення Ради Союзу Народів в справі Австрії відложено.

Відложення виборів в Анґлії.

„Н. Фр. Пр.“ доносить з Льондону: З огляду на політичне положення Льойд Джордж знову мусітиме відложити вибори, що мали саме відбуватися.

Кошти Анґлії.

„Уестминстер Гезет“ доносить, що в Сіти поважно занепокоєні з приводу значних видатків на англійське військо на Сході. Дотеперішня акція на Сході коштує англійське правительство 20 міл. фт. стерлінгів.

ТЕЛЄГРАМИ.

Відповідь Кемаля Паші на ультимат Герінгтена

Відень (ПАТ.) „Н. Фр. Пр.“ з Парижа: Відповідь Кемаля Паші на ультімат Герінгтена: Маю честь сконстатувати відбір Вашої телеграми з 27. м. м. Можете уявити собі, як мене дуже вразили жорстокости, що все ще тривають у Тракії. Домагаємося гарантії, щоби грецька фльота, яку зараз усунено з Царгорода, не могла більше там вернути. Сподіємося дальше, що окупаційні війська не примінюватимуть примусових заряджень до мешканців Царгорода. Вкінці висловлюємо бажання, щоби знову всі кораблі могли пригалювати до пристаней Анатолії. Що до задуманої акції нищення в Царгороді і дальше аж до Чанака, то вона під кождим оглядом не легальна. Ми поручили нашим командуючим старшинам у Чанаці, щоби полишили свої війська на місцях, в яких зараз вони є й виминали непорозуміння. Коли Ви готові свої відділи, що зарав є на азійському побережжю, усунути, так як це зробила Італія й Франція, то я з моєї сторони готов приказати нашим військам у Дарданелях, щоби відступили дещо й щоби свою роль обмежили до виконування цивільної й поліційної адміністрації. Якнебудь верну до Ангори, щоби порозумітися з Нар. Зборами, то всетаки є готов покористуватися кожньою нагодою, щоби стрінутися з Вами.

Нота Кемаля Паші. — Здержання воєнних операцій.

Париж. (ПАТ). Текст ноти Кемаля Паші до Поанкаре це виразний доказ успіху акції Ф. Бульона. Кемаль Паша заявляє, що видав приказ здержати воєнні операції з огляду на довіря, яке має для запевнень даних йому Ф. Бульоном у порозумінню з представниками коаліційних великодержав, зібраних на конференції в Парижі і додає: Запевнення Ф. Бульона сконстатували факт існування почуття справедливости, яким дійсно пройняті предложення антанти, що мають на увазі запевнення прав Туреччини. Зваживши, що дальше вдержання Тракії хоч би лише оден день під адміністраційною й окупаційною владою Греції, творить небезпеку під кождим оглядом та з огляду на терпіння тамошнього турецького населення, безуслівно конечним є перевести безпроволочно евакуацію грецьких військ з Тракії та привернути суверенну владу правительства Нар. Зборів над Тракією аж по лінію на зах. від Мариці разом з Адріянополем.

Зайняття островів.

Льондон. (ПАТ). Авас. „Дейли Мейл“ зі Смирни: звідомляють урядово про зайняття Турками грецьких островів на пограничу М. Азії, а саме Хіос, Самос і Мітілене.

Сутичка на лінії Чатальджі.

Царгород. (ПАТ). Підчас першої сутички Турків з Греками на лінії Чатальджі Турки втратили 26 жовнірів.

Подяка Герінґтена.

Льондон (ПАТ.) Авас. „Дейли Телеграф“ звідомляє, що ген. Герінгтен подякував телеграфічно Кемалеви Паші за його запевнення, що бажає оминути кроваві події. Заразом запевнив ген. Герінгтен Кемаля, що також бажає цього, та предложив установити безпроволочно в Чанацькому окрузі провізоричну лінію, конечну для перешкодження конфліктови.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Останнє (25) число „Діла“ сконфісковане за вступну статтю і нотатку: „Як гинуть члени гуцульських делегацій“.

— **Віче в Тернополі** відбудеться в середу дня 4. жовтня с. р. о год. 12 в пол. в салі Міщанського Братства при вул. кн. Острожського. Проситься о численну участь.

— **Українцы пши робоце.** „Новосці ілюстроване“ журнал, що виходить у Кракові поміщує титулову картину із теперішних відносин у Східній Галичині: Край дороги горить панський фільварок, а через пліт перескакує український селянин у високій чорній шапці, втікаючи від будинків після виконання підпалу. Під картиною напись: „Українцы пши робоце“.

— **Кара тъ. Івана Сенюту** учителя з Вербіжа пов. Львів, укарано гривною 2000 мп. за те, що зрікся мандату члена виборчої комісії.

— **Невдалий наглий суд.** Від кількох днів польська преса трубіла на всі гласи, що в Перемишлі арештовано справника підпалу в Ожомлі Українця Копитка. Поширено радісну новину, що Копитко відданий під наглий суд. Кровожадна преса мала надію, задоволити свої дикі інстинкти засудом кари смерти. І справді в Перемишлі відбулася судова розправа проти Копитка — але на превеликий смуток газетних гієн, трибунал узнав себе некомпетентним і через недостачу доказів вини, обжалованого передано звичайному судови, який має Копитка звільнити. Як доносить „Gazeta Codzienna“ Українці в Перемишлі приняли вислід тої розправи з тріюмфом і з виразами певности себе. Обжалованого боронить д р Загайкевич. Копитко не почувається до ніякої вини.

— **Спростовання.** В числі 7. „Діла“ була надрукована замітка „Агітаційний засіб, чи дійсна смєна вех“, в якій за „Наканунє“, була подана заява Мануільського на конференції червоноармейців в Харкові про те, що п. А. Макаренко заявив бажання повернути на Україну. Редакцією одержаний лист п А. Макаренка про те, що ця замітка є лише звичайною большевицькою провокацією й цілком не відповідає дійсности.

— **Ян Болоз Антоневіч.** В четвер дня 29. вересня ц. р. помер в купелевій місцевости Ельстер один з кращих польських істориків мистецтва проф. Ян Болоз Антоневіч. З пок Антоневічем зійшов в могилу оригінальний тип ерудита-ентузіяста, для якого предмет його спеціяльности був справжнім змістом життя. Виїмкова ерудиція, головно в области історії італійського ренесансу, єднялась в нього з захопленням, яке не рідко викидало його з вузьких рамок научного досліду в сфері поетичних концепцій і фільософічної спекуляції. На цьому тратила „річевість“ його праць але зискувала форма і глибина серцем перепоєного відношення дослідника до предмету. Його виклади на львівському університеті, з яких доводилося користати богатьом Українцям, були радше поетичними імпровізаціями, аніж шабльоновим навчанням елементарних основ предмету. Научна спадщина доволі велика. Свою працю почав як фільольоґ-ґерманіст студією в німецькій мові п. з. „Ueber die Entstehung des Schillerschen Demetrius“, за яку 1880 р. одержав докторат на краківському університеті. Богато уваги присвятив Антоневіч творчости польського поета Красінського. Одначе ядро його наукової творчости це історія мистецтва. До нині іще не втратив вартости для дослідників його „Katalog sztuki polskiej 1764—1886“, зложений на основі львівської мистецької виставки в 1894. р. Студія про Ґоттгера здобула йому нагороду польської академії наук в Кракові. Мистецтво ренесансу в Польщі найшло в ньому свого одухотвореного інтерпретатора. З тої области заслугують на спеціяльну увагу такі праці, як „Rzeźba kaplicy Zygmuntowskiej (1913)“, „Kompozycye Lamentu na grobowcu kanclerza Szydłowieckiego“ (1922) та неопублікована іще досі студія про італійського скульптора XVI. ст. П. Джовані Марії Падована. Працею його життя мав бути ряд монографій про італійське відродження та Ліонарда да Вінчі в спеціяльности. На жаль поза університетськими лекціями і кількома опублікованими фрагментами не вдалося пок. зреалізувати свого замислу. Пок. Болоз-Антоневич Вірменин з роду уродився 1856 р. в Скоморохах у Бучаччині. До гімназії ходив у Кракові, де 1881 р. позискав на яґайлонському університеті ступінь доктора фільософії. Дванайцять літ згодом іменований надзвичайним професором історії мистецтва на львівському університеті. 1898 р. став звичайним професором і консерватором на Східну Галичину. Як провідник Інституту історії мистецтва виховав цілий ряд дослідників історії мистецтва, з яких на спеціяльну увагу заслугують проф. Подлях, Батовскі і Козіцкі. З огляду на те, що покійникови не була чужою область українського мистецтва, помістимо згодом довший фейлетон на тему „Болоз Антоневич у відношенню до історії українського мистецтва“.

— **Проти вандалізму.** Дальші жертви зложили в Адміністрації в мп.: Симеон Хандерис 5000, Галя Зубрицька Перемишль 3000, Володимир Зубрицький Перемишль 3000, нотар І. Раставецький зі Львова 10000, Паньківська Львів 5000, Теодор Сивак Львів 2000, Марія Кудликова 7000, Кохановський Іван Станиславів 5000, М. О. Львів 5000, Лев Голінатий Львів замісць телеграми з приводу вінчання п. Тустановської 1000, інж. Володимир Бартош 3000, Буя Львів 1000, през. Володимир Децикевич Львів 5000, Стронський Іван Пекуличі 1000.

— **Челядників, кушнірів і панни до шиття** прийме кушнірська робітня Петра Карпяка, Львів, вул. Куркова ч. 11а. 662 4—10

Присилайте передплату!

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення редакція не відповідає.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакція не відповідає.

У відповідь на численні запити звідомляю, що мої **маґазини мужеської і діточої конфекції**, що містилися перед війною при вулиці Яґайлонській містяться тепер при вул. **Трибунальській** 6.

ЙОСИФ КЕРНЕР.

ОПОВІСТКИ.

Віче в Тернополі. Повітова організація трудової партії в Тернополі скликує на середу, дня 4. жовтня 1922. о год. 12 в полудне перше публичне всенародне українське віче до салі „Міщанського Братства“ при вул. кн. Острожського в Тернополі з таким денним порядком: 1) отворення віча і вибір президії, 2) реферат про теперішнє положення українського народу в Галичині, 3) реферат економічний, з окрема про потребу основання кооператив в тернопільському окрузі. Проситься о подання скликання сього віча до публичного відома селян і о численну участь у вічу української інтеліґенції, міщан і селян Тернопільщини. — *Д-р Степан Баран, Йосиф Ковальський.*

Замісць квітів на могилу Товаришки Ангелини Гайдуківної, бувш. учительки української школи в Матієві на Волині — складаємо 8.000 мп. на український діточий захист в Ковлі. Барилякова, Єзерська, Бійовський, Панчишинова, Ліщинська і Сидорович. 802 1—1

З приводу іменин в десятиліття пластової діяльности Д-ра Олександра Тисовського зложили Пластуни і Пластунки львівського пл. Коша 53.000 мп. Пластунки XII. пл. Полка ім. кн Романової 18.000 мп. на увязнену молодіж а Пластунки XXIII. пл. полка ім. Г. Барвінок 6.000 мп на Рідну Школу. 798 1—1

Замісць телеграми з приводу вінчання п. Марійки Мацейовичівної з п. інж. Львом Сеником складає І. Мойсейовичева 5000 мп. на Рідну Школу. 794 1—1

Проф. Адам Миколаєвич схоче негайно подати свою адресу Головній Управі УПТ. Ринок ч. 10. IX. 1—1

Бажаючим мати інформації з Варшави з міністерських та вищих судових інституцій, а рівнож візи заграничних паспортів та інших порад уділяє емеритований судовий радник Олександер Сінгалевич, Варшава, Новий Світ ч. 16., дв. 1[°]. 813 1—1

Микола і Надія з Рудницьких Нокольські повідомляють, що їх вінчання відбулося дня 30. VII. ц. р. Місто повідомлень жертвують на „Рідну Школу“ 5.000 мп. 811 1—1

Дрібні оголошення.

ПОКІЙ окремий при українській інтеліґентній родині (евентуально з удержанням) на добрих умовах шукає банковець-кавалер. Дам вуголь. Зголошення до 10 жовтня під „Шимко“ до Адміністрації. 796 1—3

ПОШУКУЮ доброго інструктора до двох дівчат (II. і III. вид.) — Платня після умови. Заряд школи в Верхомлі великій, почта Гениччна рег Н. Санч. 803 1—1

ЕНЕРҐІЧНОГО і підприємчивого ткача пошукує ...на механічна ткальня „Волокно“ в Гребенім. Хто схотів би обняти посаду управителя ткальні в Гребенім, зголоситься особисто для переговорів в Торговельнім відділі коопер. „Волокно“ в Раві руській вул. Варшавська (біля церкви). 799 1—2

БРАЦТВО св. Петра й Павла у Львові глядає особи до ведення хору, евентуально дяка. Зголошення в парохії вул. Личаківська 82. 795 1—3

ІНТЕЛІҐЕНТНА музикальна жінка, знає німецький і французький язики, обійме заряд дому і хозяйства, та дуже радо займеться дітьми у священика вдівця. Зголошення до Адміністрації під „Utile cum dulce“. 812 1—1

ІНСТРУКТОРА для двох моїх синів з II. і III. кл. гімн прийму сейчас по умовним условям. — Петро Смаль, канд. нотар. в Лопатині. 809 1—2

ХТО знає де перебуває **Антін Могильницький**, зволить донести на адресу Іванна Могильницька. Iozefov „Ukr. Tabor D“. Чехословаччина. 808 1—1

КОНЦІПІЄНТ з початкуючою практикою глядає посади у адвоката. Зголошення з условями до адміністрації під „Канцеляр я“. 805 1—2

ІНТЕЛІҐЕНТНА жінка 50 літ з трьохлітною онукою глядає посади господині дому на селі найрадше у священика Зголошення, Львів, вул. св. Мартина 24 і Совачіву. 804 1—1

РОЗУМІЮЧАСЯ добре на веденню більшого домашнього господарства у священика на селі, енерґічна а лагідної вдачі інтеліґентна женщина, потрібна на довший час. Зголошення, слати Руська Щадниця, Перемишль, „Посада“. 800 1—?

Українські ґаздині! Позір!!!

Купуйте всі споживні товари лише — у наших інвалідів **у Львові при вул. Валові ч. 31.**

Не жалуйте кілька кроків ходу. — Товар першої якости по конкуренційних цінах. — Памятайте про народний обовязок!

КІНЬ иноход траппер вараш продається за 600 тис. мп.. Кохановського 105. 807 1—1

РЕВЕРЕНДА майже нова з передвоєнного матеріялу до продажі. Близша відомість у п. Ференцевича, Домініканська 5. I. п. 797 1—2

ФОРТЕПЯНИ і піяніна, солідне строєння направа, оцінка, купівля, продаж. Також на провінції. Адміністрація під „Строітель Б". 752 2—4

АДВОКАТ у Львові пошукує від 1. падолиста с. р. рутинованого концпієнта, по змозі з правом субституції. Зголошення з поданням условин і короткого curriculum vitae надсилати до адміністрації „Діла" під „Адвокат". 632 6—?

ДОБРОГО ПРИКРАВАЧА прийме шевська робітня Українських Інвалідів. — Зголошення: Львів, Софії 25. XXI. 3—3

ЧЛЕН редакції „Діла" просить в української інтелігентної родини одну кімнату. — Адмістр. „Діла".

ТОКАРНІ, Стругачки, Вертачки, Гублярка, Тасьмові пили, Циркулярки, Круглики, Вінди, Трансмісії, Паси поручає „Пільот". Львів Баторого 4. 12776) 0—30

СПІЛЬНИКА з капіталом коло 6 міліон в мг. для поширення фабрики туток і паперців, яка є в руху, пошукується. — Зголошення слати до 10. жовтня ц. р. на руки директора Осипа Ковальського в Тернополі (Повітове Товариство Кредитове). 774 2—3

ПОТРЕБУЮ вправного інструктора до 3 учеників приватистів української гімназії у Львові: 1) з II. кл., 2) з IV. кл., 3) з VII кл. Для послідного головно для математики і фізики. Харч, окрема кімната — платня після умови. Зголошення під адресою: о. Йосиф Дикий в Мартинові н. в'м (п. Ісео). 779 2 2

КУПЛЮ комплетний білярд в добрім стані. Близші інформації письменно до Миколи Петрицького в Копичинцях. 780 2—3

ПОШУКУЄТЬСЯ сейчас вправної інструкторки або інструктора до двох учениць з VI. кл. гімн.-реаль. Услівя листовно. Уряд парохіяльний Чирна почта Ситниця. 781 2—4

ПАРОВА ФАБРИКА ВОЗІВ і виробів з дерева **Дзюбинський і С-на** в Трушевичах п Ніжанковичі глядає спільника з капіталом кількох міліонів в ціли розширення фабрики. 785 2—8

ҐАЗДИНЯ інтелігентна, чесна, лагідної вдачі, дуже добра і ощадна кухарка, особа молода і симпатична найде вигідне приміщення у самітного. Фотографія пожадана. Відповіди до Адміністрації під „Місто 35". 784 2—2

КУХАРКА здібна з добрими рекомендаціями середних літ потрібна. Зголошення: Брунець, Підгайці. 761 2—3

ПОМІЧНИК інтелігентний з бранжі обувної і ґалянтерії потрібний на добрих услівях. Першенство мають з заграничною практикою. Брунець, Підгайці. 761 2—3

В ПРОВІНЦІОНАЛЬНІМ МІСТІ до відступлення лікарська практика разом з мешканням евентуально й з лікарським урядженням. Інформації у д-ра Суссмана Бурштин. 790 2—3

ПРОСИТЬСЯ всіх, хто знав би щонебудь про ПЕТРА ВАВРИШИНА зі Мшанця пов. Гусятин, який в 1919 р. відступив за Збруч правдоподібно з 12 бригадою Гал. Армії, буде ласкавий повідомити Анну Вавришин, Мшанець п. Теребовля. 771 3—5

АБІТУРІЄНТ гімн. пошукує лекції у Львові з низших кляс гімн. за харчі зглядно за гроші. Зголошення по близші інформації слати до Адміністрації під „Абітурієнт". 770 3—3

КАНДИДАТ адвокатури з евентуальним правом субституції глядає посади концпієнта від 15. жовтня ц. р. Зголошення приймає Вп. Крушельницька, Коломия. вул. Легіонів ч. 81. 766 3—3

ВАПНО, цеглу, дахівку, бляху, цемент. машини, мотори вальці, каміння продає „УБУС" Львів, Оссолінських 6. XVI 4—20

ІНТЕЛІҐЕНТНА родина прийме на сталю панночку тільки з інтелігентної родини (найрадше священичої). Батьківська опіка запевнена. — Інформації в Адміністрації „Діла". 727 2—2

КАМЕНИЦЮ триповерх. двофронтову в центрі Львова продам без посередників. Пл. Бернардинська 11. (робітня обуви). 737 2—2

Адвокат і оборонець в карних справах

Д-р Степан Баран

веде адвокатську канцелярію

В ТЕРНОПОЛІ, вул. 3. МАЯ ч. 5.

(готель Адлера, побіч Нар. Торговлі). 67 16-?

ІНЖИНЕР-АРХІТЕКТ

ЛЕВ ЛЕВИНСЬКИЙ

правно упов. будівничий

Львів, вул. Садова бічна Потоцького,

Калуш, вул. Долинська.

Церкви, шкільні і промислові будинки проектує і будує. Виробляє позички на відбудову в держ. банку. 775 2—3

КОНКУРС.

Головна Управа Українського Педагогічного Тов-а оголошує отсим конкурс на інспектора всенародних шкіл УПТ. Вимаганий виділовий або професорський іспит і педагогічний досвід. Подання заосмотрені документами і точним описом життя належить вносити до Головної Управи УПТ. до дня 2?. жовтня ц. р. Платня і дієти після умови. IX. 1—5

ПОДЯКА.

Отсим складаємо щиру подяку о. дек. Русинови, о. сов. Гриньовському, оо. катет. Їссовському і Станецькому за безінтересовну участь в похороні бл. п. Марії Кузьмової, учительки з Коломиї. Дякуємо також всім Паням і Панам, що мимо зливного дощу віддали послідну прислугу Покійній — а передовсім пп. Чубатівній і прочим членам учительського Збору жіночих українських шкіл в Коломиї, а також місцевим товариствам „Педагогічному", „Взаїмній Помочи Учительській" і „Пластови", які своїми заходами причинилися до звеличання сумного торжества.

Коломия, в вересни 1922.

КЛ. КОЛЦУНЯКОВА

810 1-1 ОСИП КУЗЬМА з дітьми.

ПОДЯКА.

Подобалося Всевишньому покликати до себе незаб. пам. найдорощу нашу доньку Софію дня 21 IX. ц. р. в 25 році її життя. В тім тяжкім горю великою відрадою були для нас ті численні обяви любови і пошани для покійної, як і заяви щирого співчуття для нас, які довелось нам зазнати в тій роковій хвилі. Сердечне „Спасибі" за це всім. В особенности дякуємо всім Впр. і Всч. оо. Духовним, які прибули на сумний похоронний обряд і відпровадили тіло Покійної на місце вічного супочинку а то Впр. Канонікови о. Й. Букови, місцевому лат. пароховн, ґвардіянови Капуцинів о. Феліціянови, провінціялови о. Константинови, о. сов. Іванови Степанови з Заболотець за провід в похороннім обряді, о. сов. В. Белкотови з Утішкова і о. Евг. Давидовичу з Ожидова, обом за прегарні, трогаючі і до слез зворушаючі проповіди, о. сов. Льву Тарнавському з Підлися, о. Льву Чемеринському з Пітрич, о. сов. Богд. Чекалюкови з Білого Каменя, о. Вікторови Цебровському з Кут, о. Ів. Білякови з Цішок, о. Мелетію Фединишинови з Чех, о. Ст. Рудеви з Закомаря і богосл. Андр. Шуневи. Рівнож дякуємо обом хорам з Олеська і Юськович за трогаючі похоронні пісні, чесному Братству і всім, що якимнебудь способом причинилися до звеличання цего сумного похоронного обряду сердечне „Спасибіг".

Олесько, 24. IX. 1922.

о. Олександер і Луція Левицькі, родичі; Галя, Евген, Ростислав і Адам, сестра і брати. 801 1-1

Фабрика килимкарських виробів М. Хамули в Глинянах

789 пошукує 2—2

фахового фарбара

до крашення вовни. Платня після умови. — Зголошення слати на повищу адресу. —

Дирекція народнього театру „Бесіди" (вул. Шашкевича 5.)

занґажує доброго,

рутинованого суфлера

і помічника машиніста, обзнайомленого зі сценою. Платня після умови. 2—2 792

ЖАДАЙТЕ ОФЕРТ НА

:: НІМЕЦЬКІ ЗАЛІЗНІ ПЛУГИ ::

системи САКА, чеські ручні і кератові **СІЧКАРНІ**, ручні і кератові **МОЛОТІЛЬНІ**, менші і більші **КЕРАТИ І МЛИНКИ**, які доставляє сейчас IV. 1—2

Краєвий Союз Господарських Спілок

ЛЬВІВ, вул. Зіморовича ч. 20

БЛЯХУ

тешинську, поцинковану і чорну — поручає зі свого складу **„ВІДБУДОВА"** пр.-торг. С-ка з об. пор.

759 **Львів, вул. Словацького 14.** 2-2

Магазин: Костюшка 1а (дім Н. Гостинниці)

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР

ВАСИЛЯ БОБИНСЬКОГО

УЛАДЖУЄ РЕДАКЦІЯ „МИТУСИ".

769 Зміст вечора: 3 3

1. Із збірки: В притворі храму.
2. Збірка поезій: Чорна стежка до сонця.
3. Поезії в прозі: Променисті долоні. Легенди.

Час: Четвер, 5. жовтня 1922. від 7—9 год. вечером. — Місце: Саля „Української Бесіди" в Народ. Домі. — Ціни місць: по 1000 і по 800 мп.

Білети раніше в Книгарні Наук. Т. ім. Шевченка та в Народній Торговлі, в день вечера від 1/26 г. при вході до салі.

М. Кузьмової:	**Українська Читанка II.**	500 мп.
„	**Проти филь, оповід.**	300 „
М. Мельника:	**На ріках Вавилонських**	150 „
М. Левитського:	**Про хліборобські Спілки**	150 „
Толстого:	**Думки про народ образування**	200 „
А. Чайківського:	**На уходах**	500 „
„	**В ддячився**	500 „
„	**За сестрою**	300 „
П. Куліша:	**Чорна рада**	500 „

можна набути в КНИГАРНІ

Видавничої Спілки Українського Учительства в Коломиї (Народний Дім).

Для книгарень і кооператив більший опуст. 758 2-2

„НАРОДНЯ ТОРГОВЛЯ"

У ЛЬВОВІ, РИНОК 36.

платить від щадн. вкладок

10 процент.

Міліонові вкладки — після умови — XII. 2 5

ВАЖНЕ ДЛЯ НАШИХ ІНСТИТУЦІЙ а в першій мірі для співацьких товариств і взагалі для Всіх, з ким вяже спомин з бл. п. о. ОСТАПОМ НІЖАНКОВСЬКИМ.

Можна набути **ПОРТРЕТ** артистичного виконання з оригінальної кліші. Величина:

18×24 ціна 6.000 Мп.
30×40 „ 25.000 „
40×50 „ 40.000

Завдатки — половину ціни — слати на адресу: 806 1-2

Дмитро Конюх, „Народний Дім" в Стрию.

По одержанню завдатку вишлеться портрет за решту посліплати. 806 1—2

П. Т. ГРОМАДЯНЕ!

Передплачуйте обширніший підручник — —

746 В. КУЧЕРИ: 2—6

„Про садівництво і зужиткування овочів".

— — 2 томи, около 400 стор., ілюстр. — —

Ціна 2000 мп

Адреса: В. КУЧЕРА, ЗАЛІЩИКИ.

ЦЕРАТИ

відпрасовані і на метри

фіранки	капи на ліжка
портієри	обруси 5-9
хідники	меблеві матерії
дивани	матераци і сінники
ліноелум	стори до вікон

ТАПЕТИ в найбільшім виборі поручає

Е. Кічагес і А. Марґулес

Львів, Сикстуська 18.

МІД І ОРІХИ

643 6—10 закупить

Садівничо-огородниче заведення

✱✱ А. Терпиляка ✱✱

Залужжя - Галич.

Вже вийшли з друку на 1923 р.

накладом Чесько-Української Книгарні **С. ЛАВРОВ, Praha II., Karlovo nám. č. 6.** 760 3—3

Календарик по ціні 2 к. ч., стінний 2 ч. к., стінний твердий 5 ч. к.

При більших замовленнях знижка. — Книгарня С. Лаврова достарчає скоро й точно книжки шкільні, наукові та белетристику. Богатий склад паперу, шкільних та канцеляр. приборів.

ВУГЛЕВЕ БЮРО

В. ТІҐЕР

Львів, Пасаж Гавсмана 9.

приймає замовлення на горішношлеський і краєвий вугіль, також і кокс по конкуренційних цінах з шпаркою доставою. 724 5 5

КІНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від вторка 3. жовтня 1922 р. **СЕРІЮ III.** найславнішого фільмового архитвору американської фабрики, на підставі Данила Дефо п. з.:

„РОБІНЗОН КРУЗО"

прекрасна драма на 6 великих дій п. з.: **Бунт моряків.**

За редакцію відповідає Володимир Целевич.

З друкарні Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10